

Mipi ngandamnak cikor lei he a pehtlai mi Nau chuahle cangka tuahmi ngandamnak cheknak (Public Health Genetics Newborn Screening) Theihding mi Hnuah Na fa a chuah

Indiana
Department
of
Health

Indiana i chuak mi hngakchia paoh peng upadi ningin nau chuahle cangka tuahmi ngandamnak cheknak kha a tuahdi a ho. Adam lo mi hngakchia pawl hi a dammi nau chuakka an lo asiloah an cawlcang kho men. Asinan a zualhma mi zawt nak, tthanlianhnak a hnut ter tu asiloah thih nak tiang hmanh a si ter kho tu zawtnak an ngei kho.

Nau chuah le cangka tuahmi ngandamnak cheknak ah chekmi phun thum a tel. Cu hna nihcun damlonak phun 30 nak tamdeuh a hngalh khawh. Mah cheknak phun thum cu nau chuah hnu nazi 24-48 chunah a chuahnak hmun ah tuahdi ding a si. Mah cheknak kong he pehtlai in a tamdeuh in cawng law a konglam tam deuh theihnak caah QR code kha scan tuah.

Thi dor tlampal lak in cheknak [Dried Blood Spot (DBS)]

Thi dor tlampal lak in cheknak [Dried Blood Spot (DBS)] (DBS) cheknak cu kedil in thi dor lak in tuah mi khul rang in le fawi tein tuah mi thi cheknak a si. Nau Ngeih hnu ah thi dor thlawm te kha naute kedil cu a zum mi in sawh i lak le a thi kha mah cheknak caah a khun in tuah asi mi zetnak cathlap ah chiah a si. Thi dor ti auh mi mah thi kha nau chuah le cangka tuahmi ngandamnak cheknak hmun ah kuat i kaa hmun ahcun a um set lo mi, thihnak tiang a chuah ter kho tu cikor zawtnak 30 leng kha an chek. Mah pawl kha hmuh khawh a si tikah na fa ngandamnak zohkhenh tu nih an pek te lai. Mah hi inn nan tin hnu a hmasa bik nau ngandamnak siibawi sin piah nan kal caan ah a si tawn.

A zual ngaimi i chuahpi mi lung zawtnak ([Critical Congenital Heart Disease (CCHD)])

A zual ngaimi i chuahpi mi lung zawtnak (CCHD) cheknak cu lungtur chek nak seh (pulse oximetry) in naute thi chung ah oxygen zeizah a um le naute i a lung le a cuap zeitluk in dah a dam kha hngalhnak caah khul rang tein, fahnak um lo tein le nem tein cheknak tuah a si. CCHD timi cu lung zawtnak phun tam pi kha a sawh tu a phun tampi a huap mi biafang a si. Mah lung zawtnak pakhat cio nih thlopbulnak kha a damhnak ding caah nau ngeih dih tlampal hnuah an herh, a tamdeuh cu khuaihlai an hau. Hngakchia nih CCHD a ngeih i a chuah hnu tlawmpal ah thlopbulnak a hmuh lo a si ahcun mah hngakchia cu thihnak tiang hmanh a si kho ter tu a zualhma mi ngandamlonak a ngeihnak ding lam kha a tam ter chin.

Hna theihnak cheknak

Na fa nih siizung in nan chuah hlan asiloah thla khat a si ah hna theihnak cheknak a ngeih a hau. Hna theihnak cheknak nih na fa hna theihnak kha a ttha asiloah chek chap a hauh kha a langhter lai. Mah hi khul rang tein, fawi tein le na fa a hngilh lio ah tuah khawh mi a si. Hna theihnak a chambaunak nih na fa bia chim a cawnnak le holh a hmannak a nuarh ter khawh. Indiana ah ni hnih chung ah hna theihnak a chambaumi hngakchia pakhat an chuak. Na fa nih hna theihnak chambaunak a ngeih sual a si ah cun na fa le na chungkhar an bawm tu ding ah hmuh khawh mi riantuannak le herhmi pehchan kho tu thil pawl an um. Hlathlainak pawl nih thla 3 an si hlan i hna theihnak a chambau tiah an hngalhmi le thla 6 an si ah a hna theihnak a bawm tu thil a hmu mi hngakchia pawl cu a dang hngakchia bantuk in holh a cawng kho i a holh kho tiah an langhter.

Hngakchia lei siibawi thimnak i a biapitnak

Nau a chuah hlan i hngakchia lei siibawi thimnak nih na lungre theihnak tam pi a zor ter khawh i na fa nih a thawkka tein a tha bik zohkhenhnak a ngah khawh lai kha a fian ter. Nau na ngeihnak hmun asiloah nau ngeihter tu nih na fa siibawi a min le pehtlainak ding ca a herh mi thawngpang a ngeih kha fian ter a hau. Na fa i nau chuah le cangka tuahmi ngandamnak cheknak a phichuak kha na fa siibawi sinah an pek lai i a zohfel lai. Na fa nih cheknak a herh chap ah cun na fa siibawi nih mah hnu tuah ding thil pawl kong i chimh ruah ding ah an pehtlai lai.

A kong lam tamdeuh in theih na duh maw?
Rak kan pehtlai!
NewbornScreening@health.in.gov

Cikor lei hlathlainak le nau chuah le cangka tuahmi ngandamnak cheknak (Genomics & Newborn Screening Program)
Indiana Ngandamnak Bu
www.NBS.in.gov
Phone: 888-815-0006

Chuahka hna theihnak cheknak le sersiam piaknak
Indiana Ngandamnak Bu
www.Hearing.in.gov
Phone: 317-232-0972

na fa ii nau chuah le cangka tuahmi ngandamnak cheknak a phichuak

Na fa _____ chuahnak _____
(min) (chuahni)

Kan hmuh a tanglei chekhlatmi pawl ah _____
(siizung le mizaw zohkhenhnak hmun min)

Na fa Thi dor tlampal lak in chek mi a phichuak:

Zeizong vialte a ttha dihmi a lawh ko ahcun a phichuak kha na fa zohkhen tu siibawi sin ah an kuat lai. **Inn nan tin hnu a hmasa bik nau ngandamnak siibawi sin piah nan kal ah Na fa ngandamnak chekmi a phichuak kha hal hna!** A ttha lomi pakhat khat a um sual ah cun cheknak an tuahnak nih na fa ngandamnak zohkhenh tu kha an chawnh lai. Chekhlatnak nih na fa **nih** zawtnak a ngei kho men ti lawng kha a chim khawh. Chek chap nak a um hlan lo cu fian in kan thei kho ve lai lo. Na fa ngandamnak zohkhenh tu nih mahhnu ah ze na tuah lei ti mi kong he pehtlai in chawnh te lai. **Nau chuahle cangka tuahmi ngandamnak chek hnu tuah ding pawl tial nak cazamh kha thi dor tlampal lak in chekmi fimnak le hnatlakpinak he a pehtlai mi konglam tamdeuh theihnak ah zoh.**

Na fa i CCHD chekmi a phichuak:

☐ **a ttha** – Na fa cu a thi chung ah oxygen tlawmti mi hmelchunhnak a langh lo le CCHD ngeih dawh a silo. Asinan dam lo nak hmelchunhnak zeipaoh kha a um ma ti ngia ko.

☐ **a ttha lo** – Na fa cu a thi chung oxygen a tlawm tiin a lang i CCHD a ngeih khawh nak lam a um kho men. Na siibawi asiloah lung lei siibawi kha mah hnu tuah ding awtleng in lung hmanthlaknak (echocardiogram) in damlonak kaw l i cheknak caah chim hna.

CCHD chekmi a awn ahcun a hnu i a cang mi CCHD a si caan i a tang lei hmelchunhnak pawl a umle um lo kha tha tein ngia. **Mah Hmelchunhnak pawl chungin pakhat khat na hmuh ahcun siibawi na chawnh lai.**

- A ngandammi takvun zawng a tlaw
- vandum zawng a kual in ummi hmur
- A rang asiloah a chuah a har mi thawchuah
- Hmai, ke le kut pawl a puar asiloah a phing
- Ngeih ding tluk pum khang rih lo nak

Na fa Hna theihna chekmi a phichuak:

A ni: _____ **kehlei:** a ttha a ttha lo **orhlei:** a ttha a ttha lo

☐ **a ttha:** Na fa cu ngeih tawnmi hna theih nak a ngei mi a lo.

☐ **a ttha nain thinphanding thil a um:** Na fa cu thinphangding thil a um caah thla 9-12 a si ah Ngakchia hna theihnak lei siibawi nih a hna theihnak a chek piak a hau: _____

☐ **a ttha lo:** Na fa cu pehzulh in hna theihnak chek than a herh.

Na fa cu mah ni ah a leng i chekhlat thannak tuah ding in a caan an khiah _____

Na fa cu Hngakchia hnatheihnak lei siibawi nih tuahpiak mi hna theihnak a chiat/a that cheknak kha thla 3 chungah a hmuh a hau.

Hna theihnak lei thiamnak ngeimi (Audiologies) Min/a umnak hmun: _____

Phone: _____ Hngakchia lei siibawi le Hna theihnak lei siibaw cazin: www.hearing.in.gov